

Entuziasm – este oare suficient pentru a promova medierea?

*Evgheni Georgiev, judecător,
Curtea Regională din Bulgaria*

Will the enthusiasm of the judges trained and the volunteer mediators be enough to keep the program working? What will happen when some of us move to higher courts and the mediators are not willing to work on volunteer basis anymore? These are only some of the questions which are teasing us.

One possible solution is to increase the number of the judges and volunteer mediators who are interested in working with us. This will definitely reduce the risk of having all people removed from the program at some point.

Increasing the number of the people involved in the program might cause, however, organizational problems. Therefore, we might need a full-time coordinator to coordinate the activities of the judges and the mediators involved in the program and to look for funding for further mediation trainings.

I. Introducere

Cu mulți ani în urmă, câțiva judecători de la Curtea Regională din Sofia (Bulgaria) au fost inspirați de ideea de a folosi tehnici de mediere în activitățile lor judiciare de zi cu zi. Aceștia nu au fost primii judecători bulgari implicați în proiecte de mediere, dar e posibil ca ei să fi fost primii creatori ai unui program ADR complet și durabil într-o Curte de justiție bulgară. Haideți să vă spun povestea lor.

II. Un pic de istorie

Începând cu anii '90 și cu precădere de la începutul anului 2000, USAID și ABA CEELI au cheltuit sume de bani

importante și eforturi susținute pentru a promova medierea în Bulgaria. Drept rezultat, la Ministerul Justiției, există o listă oficială de mediatori pregătiți,

printre care se numără aproximativ 600 de mediatori, Asociația Națională a Mediatorilor, mai multe organizații de mediatori deosebit de active și câteva centre de mediere de pe tot cuprinsul țării. De atunci, două cărți și o duzină de articole despre mediere au fost scrise. Câteva tribunale de primă instanță au încercat să dezvolte

În anul 2007 trei judecători de la Curtea Regională din Sofia au început să folosească tehnici de mediere în cauzele lor cu scopul de a promova medierea, dar rezultatele nu au fost încurajatoare, deoarece niciunul nu a avut pregătire specială de mediator.

programe de mediere de referință (care au avut un mare succes atâta vreme cât au fost finanțate, dar au devenit aproape inactice după ce finanțarea s-a terminat). În ciuda tuturor acestor activități, nu există încă o cerere serioasă pentru mediere. Dacă va exista o astfel de cerere, satisfacerea ei va duce la reducerea registrului de procese restante din tribunale, ceea ce va asigura o mai mare eficiență a sistemului de justiție civilă.

În anul 2007, trei judecători de la Curtea regională din Sofia au început să folosească tehnici de mediere, făcând referință la cazuri de mediere în jurul lor, cu scopul de a promova medierea. Rezultatele nu au fost prea încurajatoare: cinci cazuri raportate într-un an, dintre care doar trei au fost soluționate. Motivul a fost destul de simplu – nici unul dintre judecători nu a avut o pregătire specială de mediator.

III. Dezvoltarea

În primăvara anului 2008, cei trei judecători au decis să încerce să găsească finanțare pentru a aduce doi experți din cadrul Programului cu privire la Negocieri de la Facultatea de Drept din Harvard (Harvard Law School) pentru a forma, pentru mediere, 15

judecători bulgari de la tribunalul de primă instanță.

Lucrând în strânsă legătură cu mediatori de la Asociația Profesionistă de Mediatori din Bulgaria, aceștia au supus o propunere de proiect în fața Fondului Bulgar (o organizație donatoare ce aparține USAID și Fondului German Marshall). Judecătorii și mediatorii s-au dovedit a fi extrem de norocoși pentru acest proiect, datorită sprijinului unor parteneri de renume – Comisia Fulbright din Bulgaria și GEMME. Drept rezultat al eforturilor lor comune, spre sfârșitul lunii decembrie 2008, Fondul bulgar a aprobat propunerea de proiect, iar judecătorii împreună cu mediatorii au început implementarea acestui proiect.

În lunile ianuarie și februarie 2009, încă doisprezece judecători de la tribunalul de primă instanță au fost selecționați să participe la programul de pregătire. Toți au fost dispuși să folosească tehnicile de mediere. Între timp, mediatorii și experții de la Harvard au pregătit toate materialele de pregătire necesare. În martie 2009, doamna Gabrielle Gropman, fost director administrativ la PON, împreună cu domnul James Kerwin, asistent director la PON, au pregătit cei 15 judecători de la tribunalul de primă instanță, învățându-i cum să folosească tehnicile de mediere. Pregătirea a durat doar 4 zile (32 de ore), dar a fost suficientă pentru a spori entuziasmul judecătorilor și pentru a le da destulă încredere în propriile forțe pentru a începe ei înșiși să pună în practică ceea ce au învățat pe parcursul acesteia.

La mijlocul lunii aprilie 2009, unsprezece dintre judecătorii pregătiți au creat o listă. Fiecare dintre ei și-a oferit disponibilitățile timp de o zi, până în luna iunie, pentru a media cazuri

aduse la cunoștința lor de colegi. Ceea ce a reprezentat un total de 11 medieri, timp de 2 luni și jumătate. De la mijlocul lui aprilie și până la începutul lui iunie, am avut 10 referințe, una dintre ele încheindu-se cu o mediere reușită, patru fără niciun rezultat, iar restul de cinci sunt încă în așteptarea unei decizii. Acesta a fost un rezultat cu mult mai bun decât cel pe care l-am înregistrat în trecut.

Următorul nostru pas este acela de a realiza o listă de mediatori voluntari, care să lucreze împreună cu noi de îndată ce ne vom simți pregătiți să o facem. Astfel, cu 11 judecători și mediatori voluntari extrem de activi, credem că vom reuși să facem acest program să devină durabil.

IV. Viitorul

Entuziasmul judecătorilor deja pregătiți și al mediatorilor voluntari va fi oare de ajuns pentru a face ca acest program să funcționeze? Ce se va întâmpla atunci când unii dintre noi se vor muta la tribunale mai mari, iar mediatorii nu vor mai fi dispuși să lucreze pe baza de voluntariat? Acestea sunt doar câteva dintre întrebările care ne preocupă în acest moment.

O soluție posibilă este mărirea numărului de judecători și mediatori voluntari care sunt dispuși să colaboreze cu noi. Acest lucru va reduce, cu siguranță, riscul îndepărtării

tuturor persoanelor implicate în program, la un moment dat.

Mărirea numărului de persoane implicate în program ar putea provoca probleme de tip organizatoric. De aceea, este posibil să avem nevoie de un coordonator cu norma întreagă, care să coordoneze activitățile judecătorilor și mediatorilor implicați în program și să caute finanțare pentru următoarele programe de pregătire ale mediatorilor.

Colegii noștri din Europa și America au găsit însă alte soluții. Suntem gata să învățăm de la ei. Acesta este și unul din motivele pentru care am creat o secție bulgară a GEMME. De aceea eu sunt aici. Sper că faptul de a ne împărtăși din experiența dumneavoastră ne va ajuta nu numai să ne păstrăm entuziasmul, ci ne va ajuta deopotrivă să transformăm acest entuziasm într-un profesionalism de înaltă ținută, ceea ce ne va permite să oferim durabilitatea necesară Programului nostru. Acestea sunt așteptările noastre, atât pentru GEMME, cât și pentru nou înființata asociație.

Traducere și adaptare realizate de Ștefania Marinescu

Nota redacției: Materialul a fost prezentat în cadrul Primei Conferințe Internaționale pentru Mediere Judiciară, desfășurată la Paris, în perioada 16-17 octombrie 2009